

Tidlig diagnostik og behandling af sklerodermia

- med blik på menneske bag

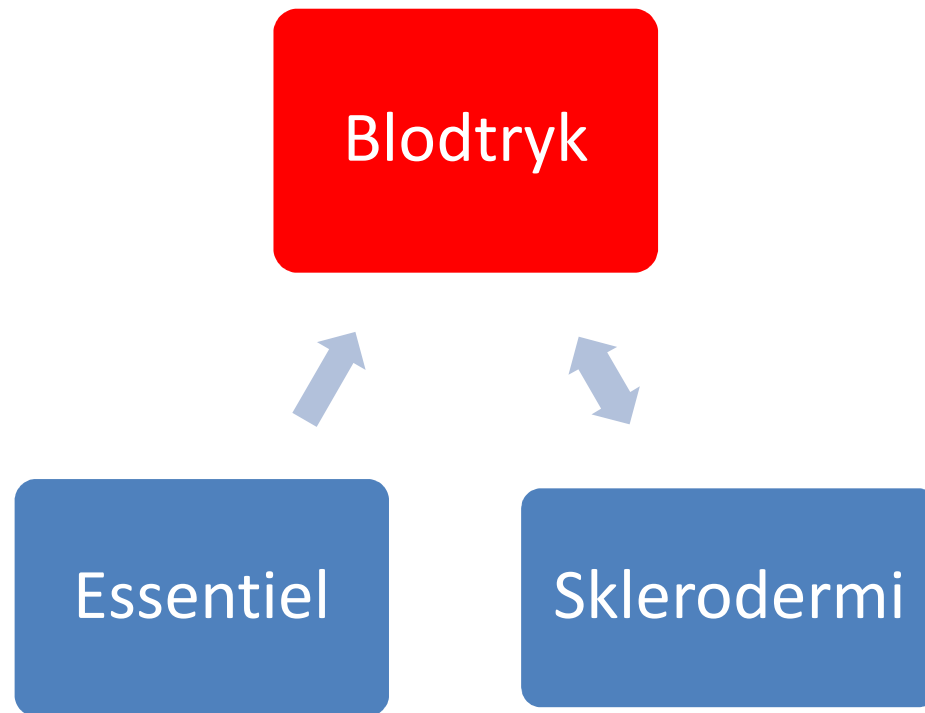
Paul Klee, Kettledrummer 1940, 270 (coloured paste on paper on cardboard), 34.6 x 21.2 cm, Zentrum Paul Klee, Bern, DACS 2008

Når man har forhøjet blodtryk og/eller æggehvide i urinen.

June 29

European Scleroderma Day

Forhøjet blodtryk

Forhøjet blodtryk

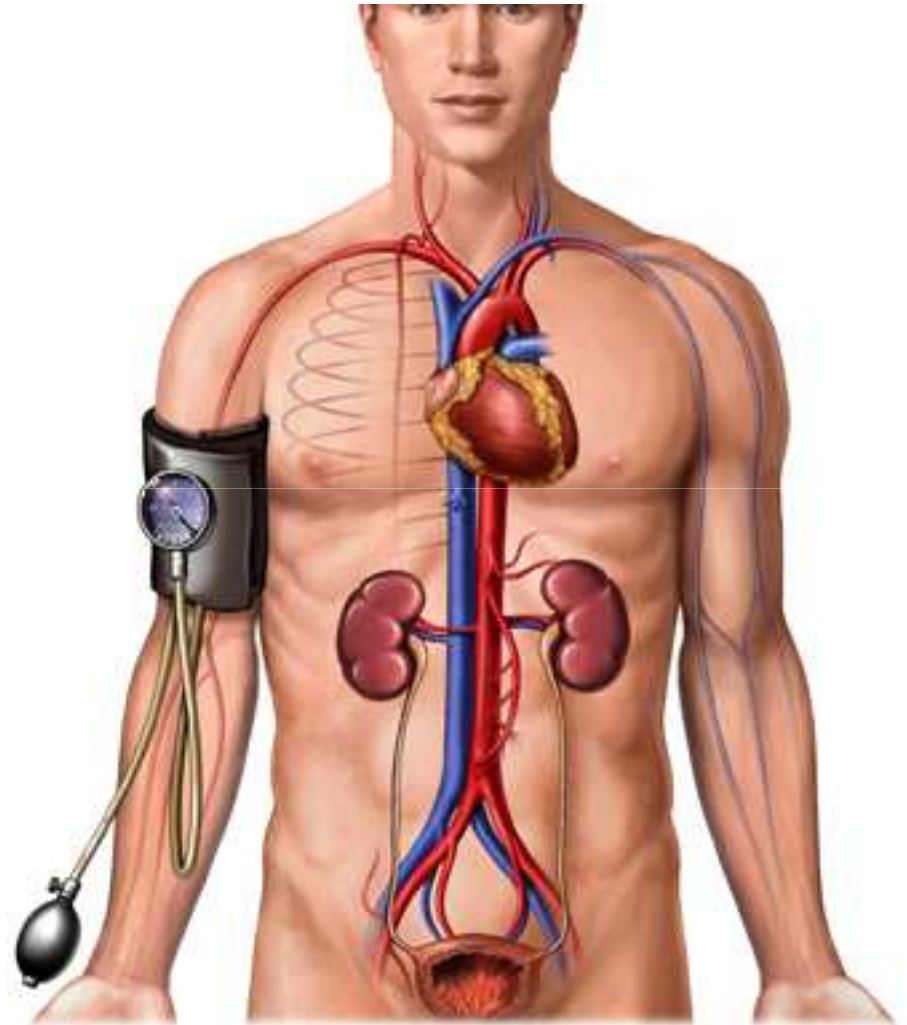
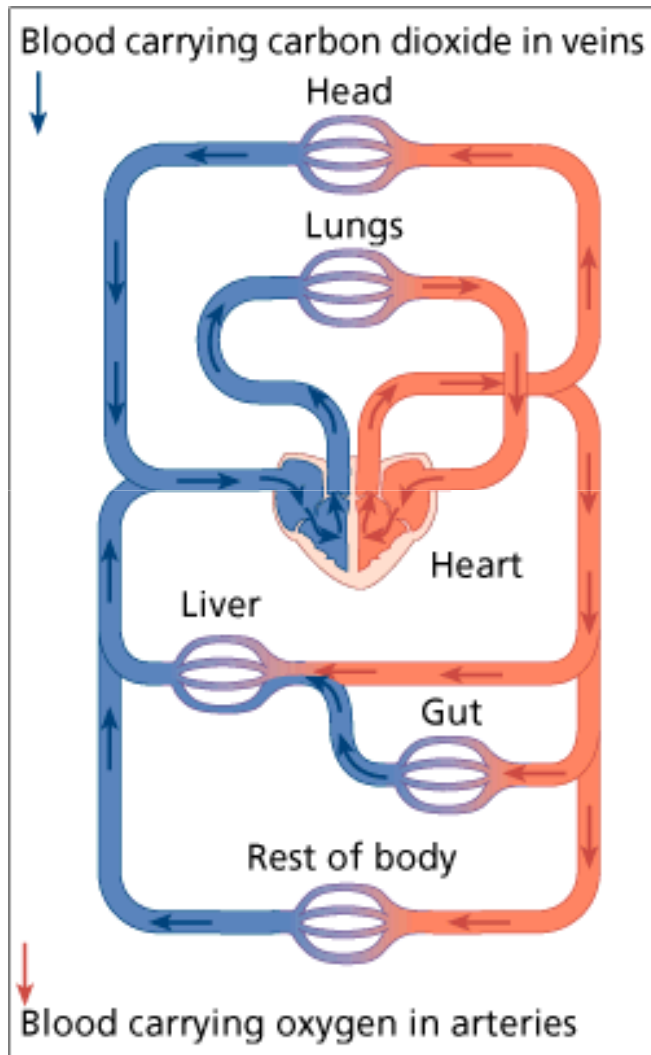
- Konsultation

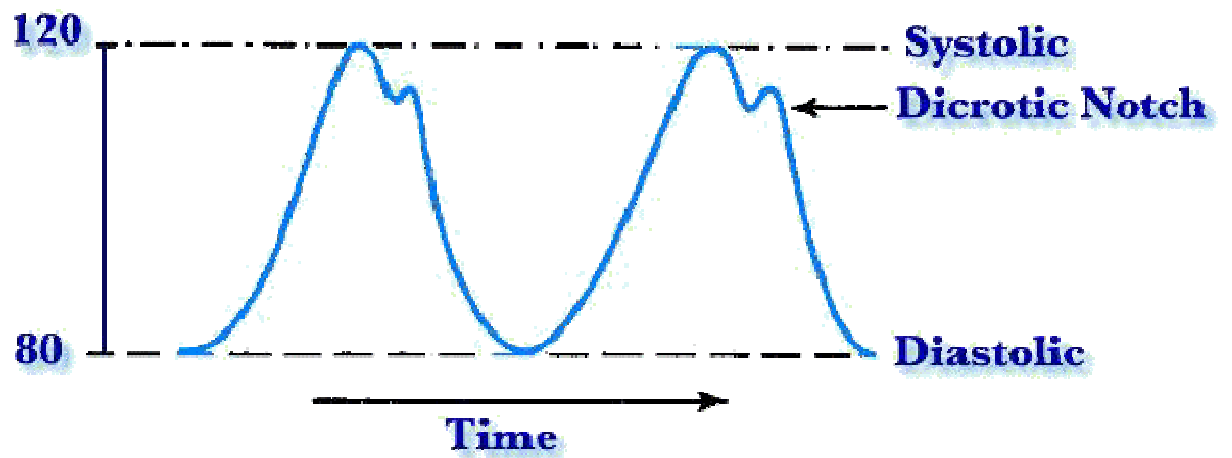
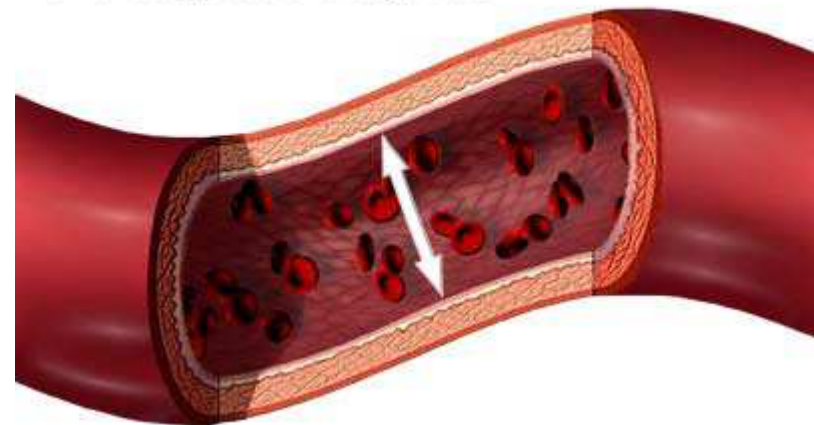
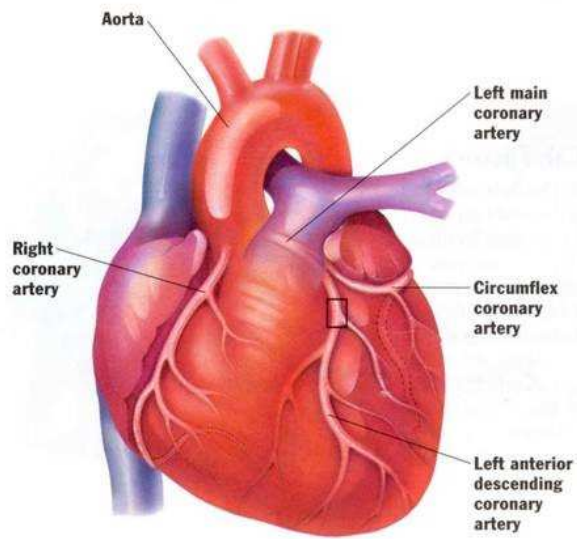
- Hjemme

- Døgn

- I ro 5-10 min
- *3.

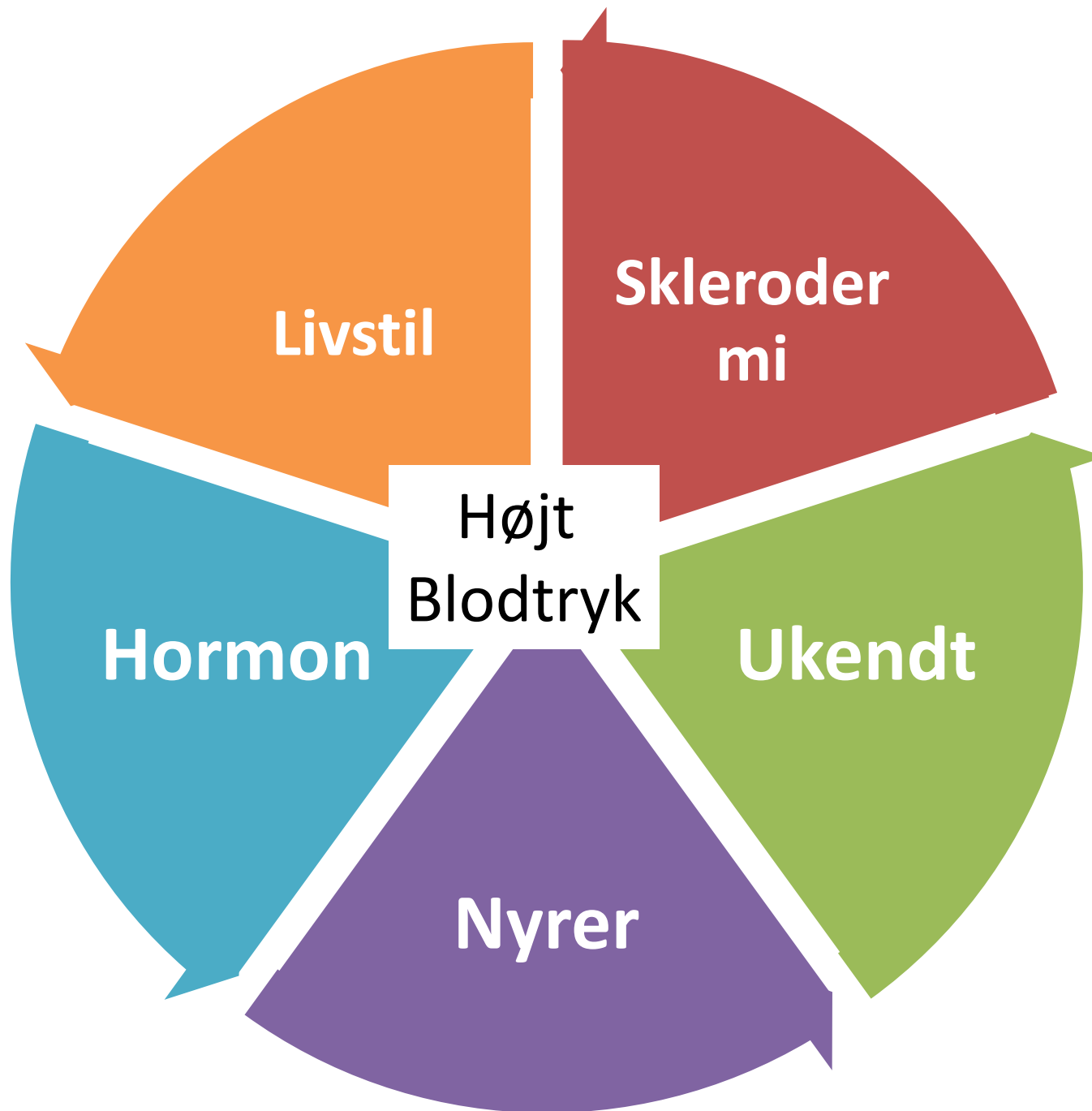
Blodtryk

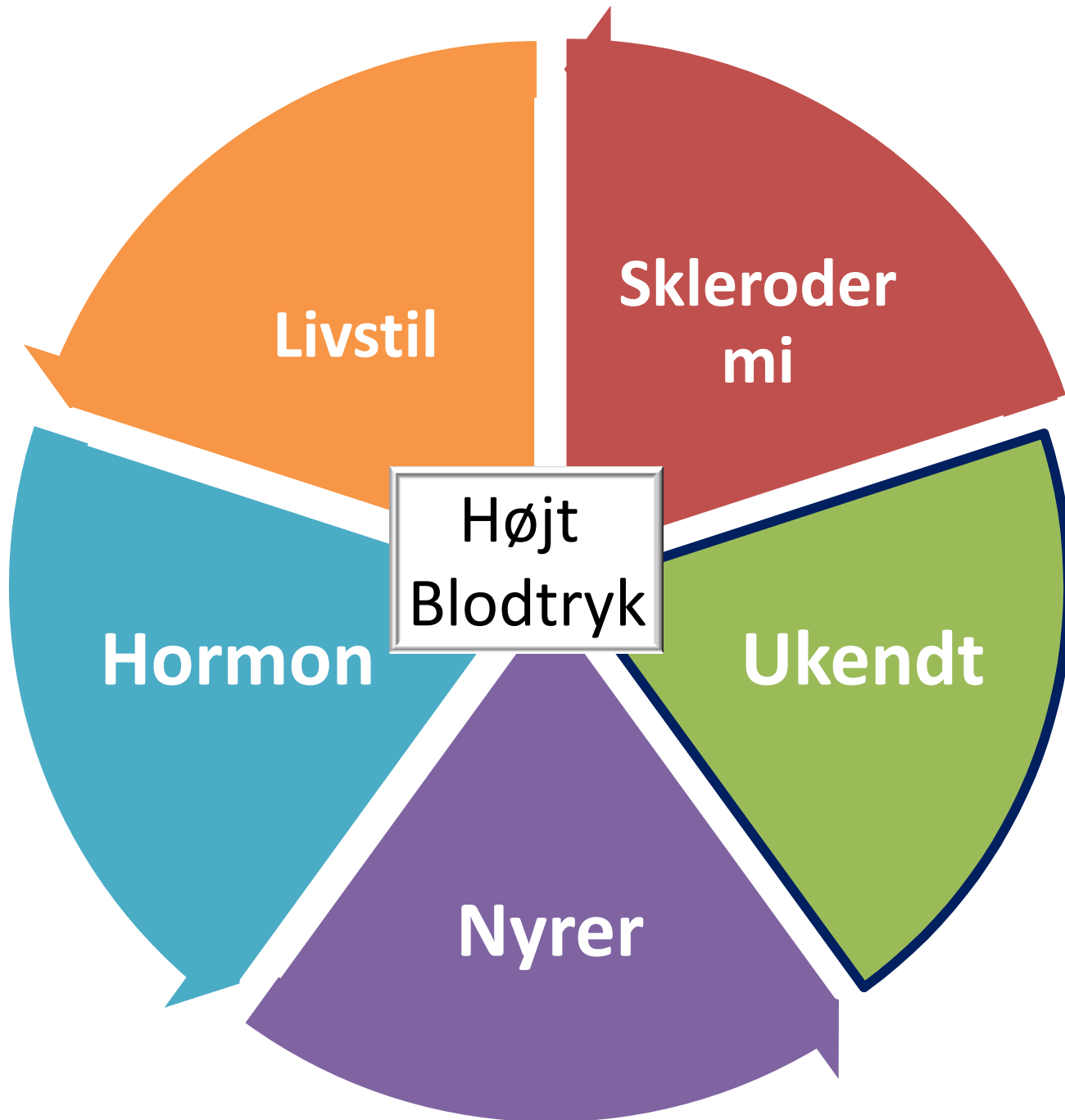

Blodtryk - generelt.

- Følger af højt blodtryk.
  - Øget risiko for hjerneblødning
  - Øget tykkelse af hjertemusklens
  - Tab af nyrefunktion.

Livstil

Skleroder
mi

Højt
Blodtryk

Hormon

Ukendt

Nyrer

Kost – 6 stks grønt om dagen

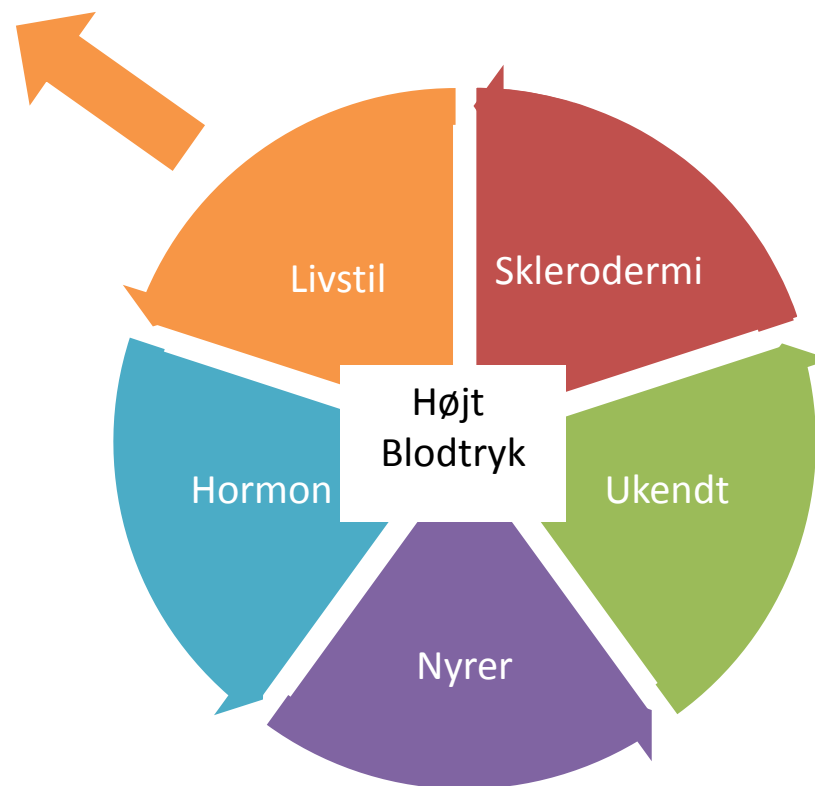
BMI – normalvægtig

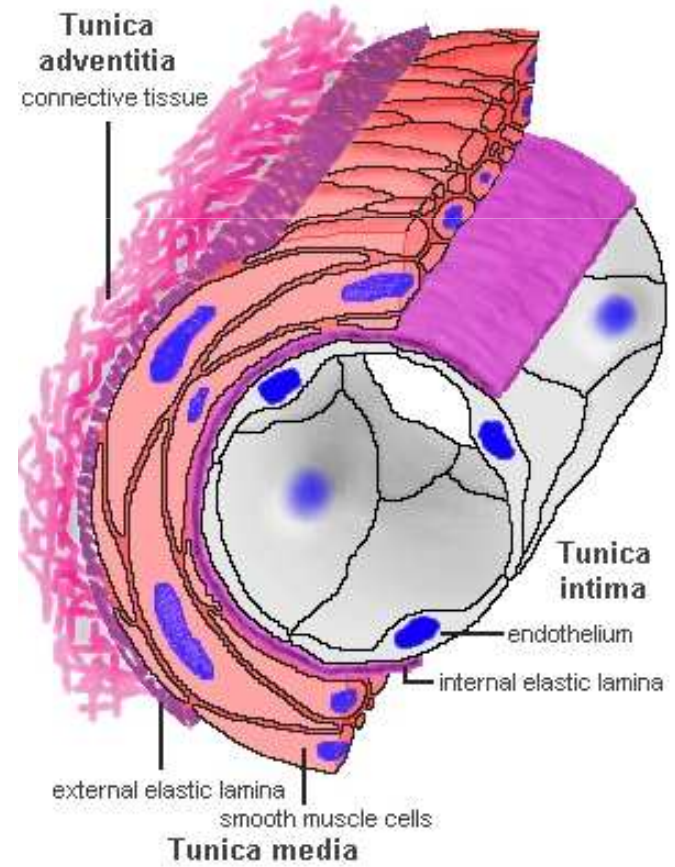
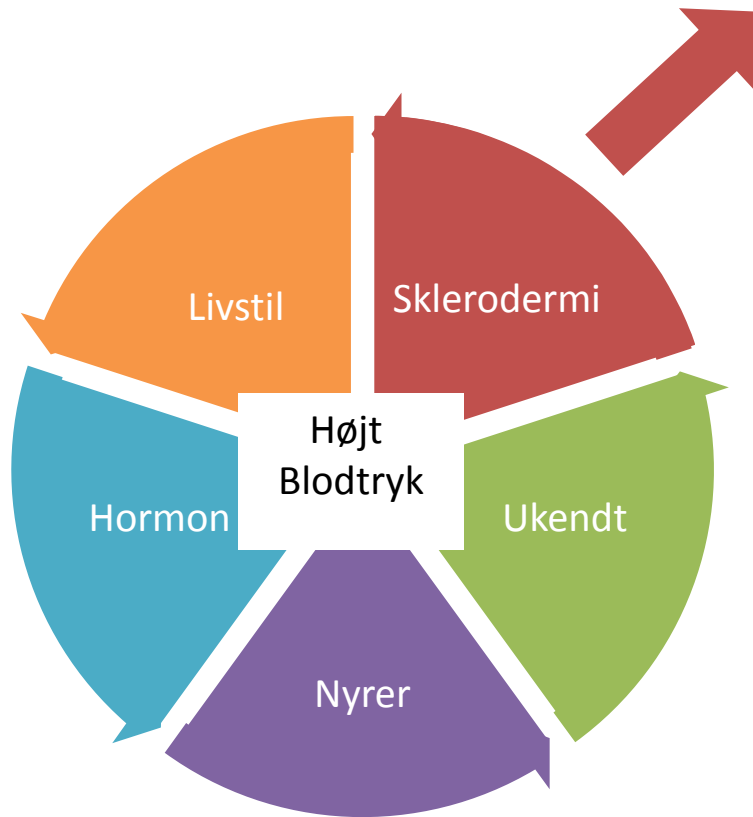
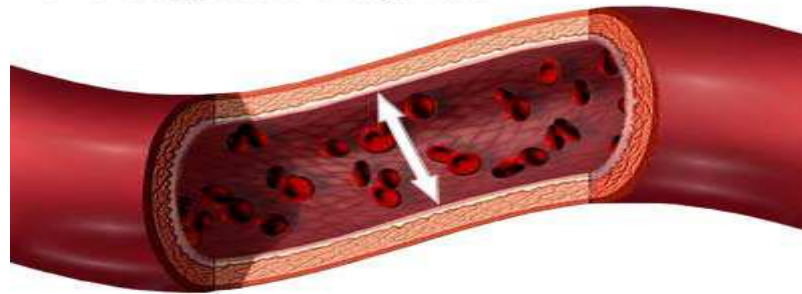
Alkohol – SSI anbefaldning

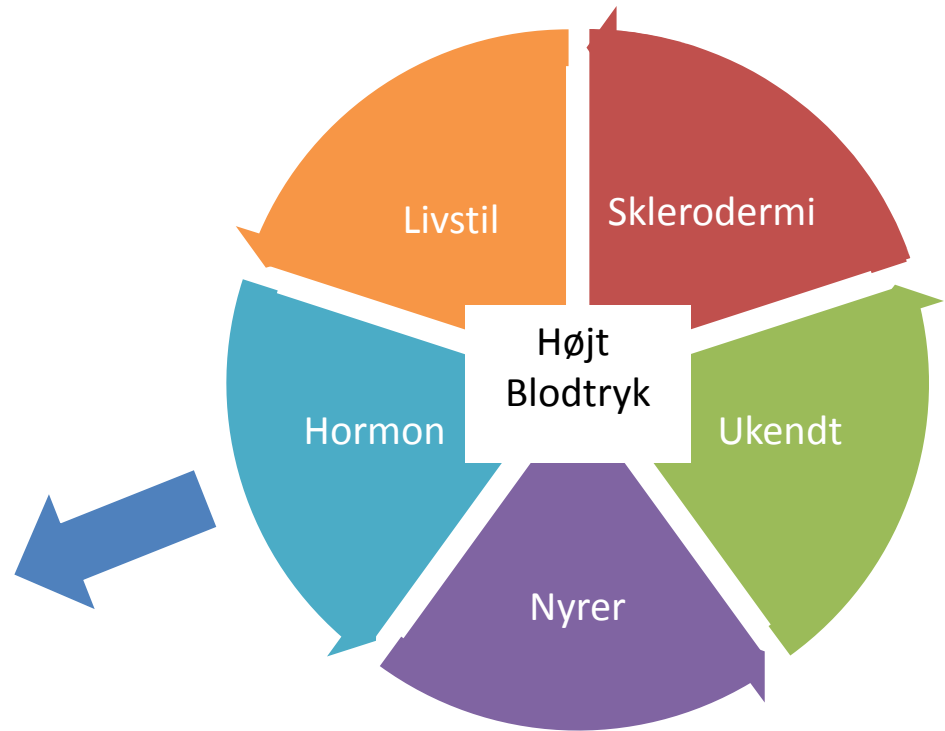
Salt - ned

Motion - $> \frac{1}{2}$ timer * 3/uge

Lakrids

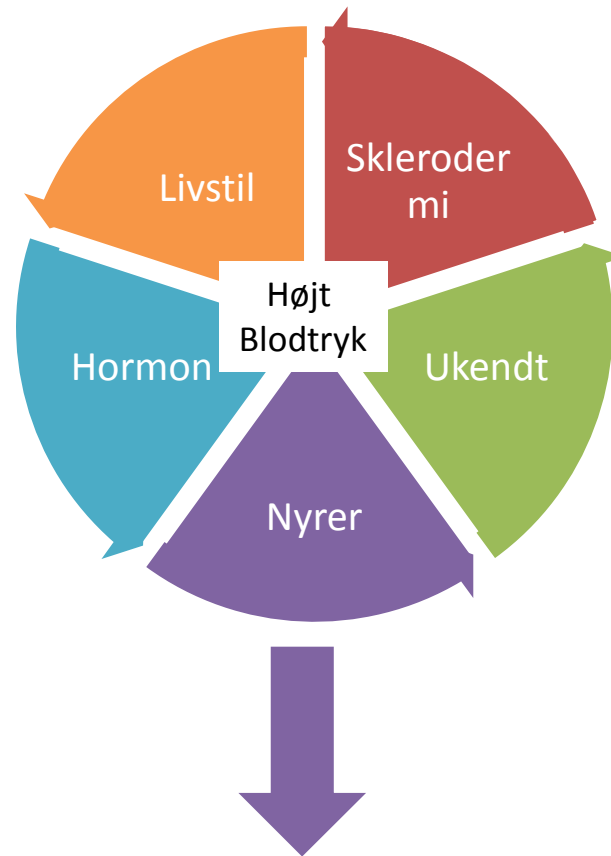

Renin – angiotensin II –aldosterone:

- svært kontrolbar blodtryk.
- lavt kaliumsalt i blodet.

Endothelin:

- ikke i klinikken.

Udskiller salt og vand dårligere.
Øger hormoner i blodet.
Øger aktivering i det autonome nervesystem.

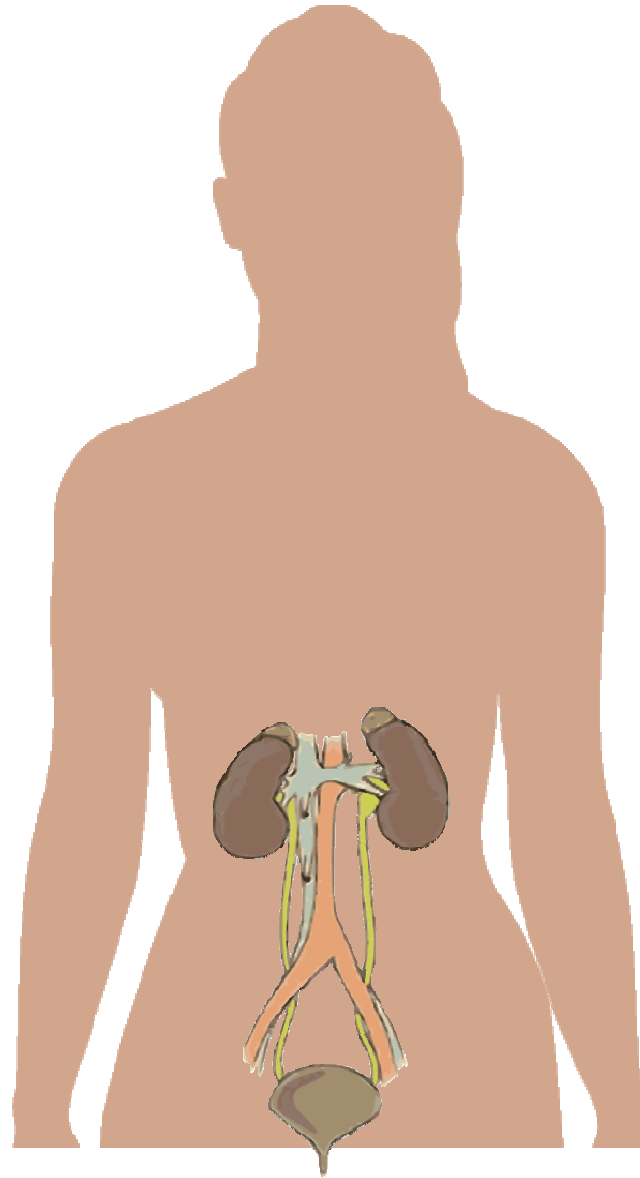
Behandling af essentiel hypertension

Risikofaktorer Organpåvirkning Anden sygdom	''Højt normalt blodtryk'' SBT 130-139 DBT 85-89	Grad 1 SBT 140-159 DBT 90-99	Grad 2 SBT 160-179 DBT 100-109	Grad 3 SBT $\geq$ 180 DBT $\geq$ 110
Ingen		Lav risiko	Middel risiko	Høj risiko
1-2 risikofaktorer		Middel risiko	Middel risiko	Meget høj risiko
$\geq$ 3 risikofaktorer eller organpåvirkning		Høj risiko	Høj risiko	Meget høj risiko
Diabetes, nyre eller Hjertekarsygdom *	Meget høj risiko	Meget høj risiko	Meget høj risiko	Meget høj risiko

Hvilket medicin, kan man bruge ??

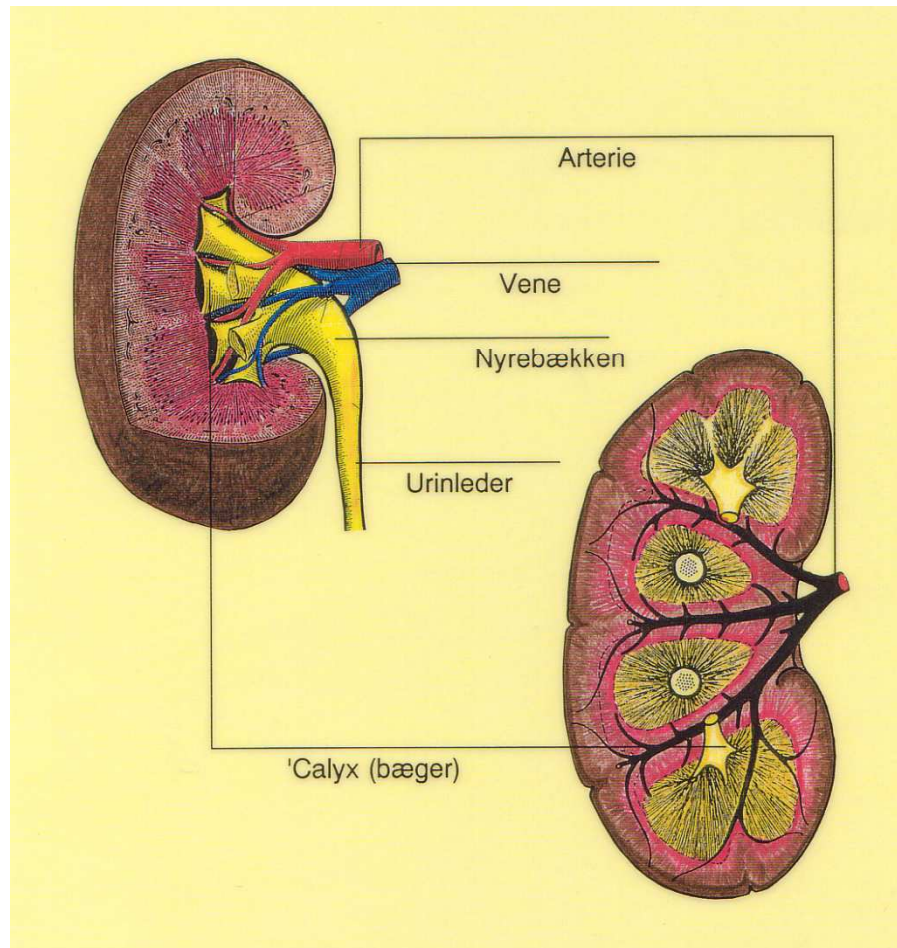
ACEi/ARB	Captopril Ramipril Corodil/enalapril Losartan Atacand Aprovel	Nyrepåvirkning RAS Sympaticus
Ca-antagonist	Nifidipin/Adalat	Raynaud Kar-afslapning.
Vanddrivende	Centyl KCL Furix	

Nyrerne.

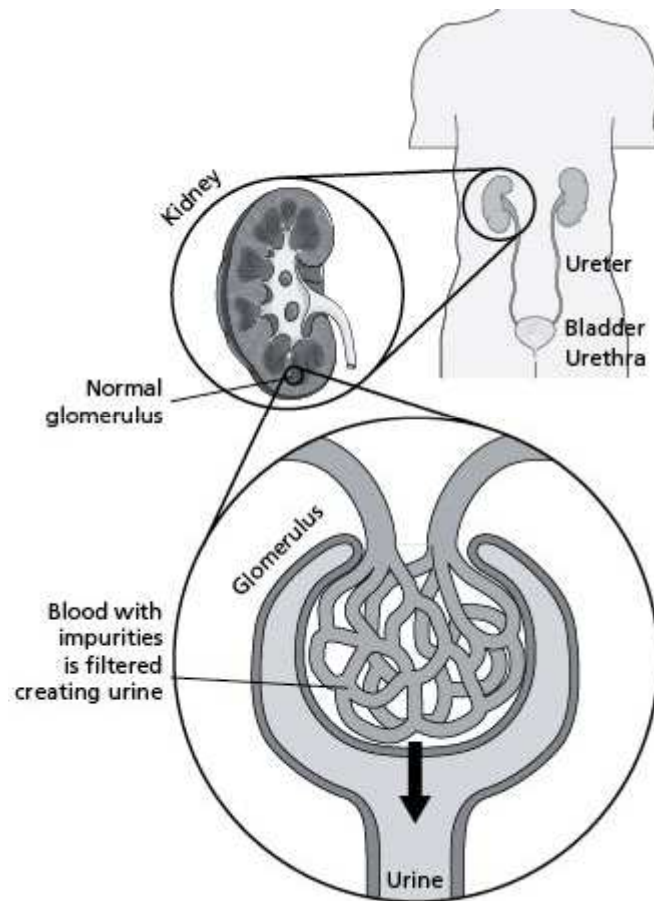
Begge altid angrebet.

Nyrernes anatomi

Nyrernes anatomi

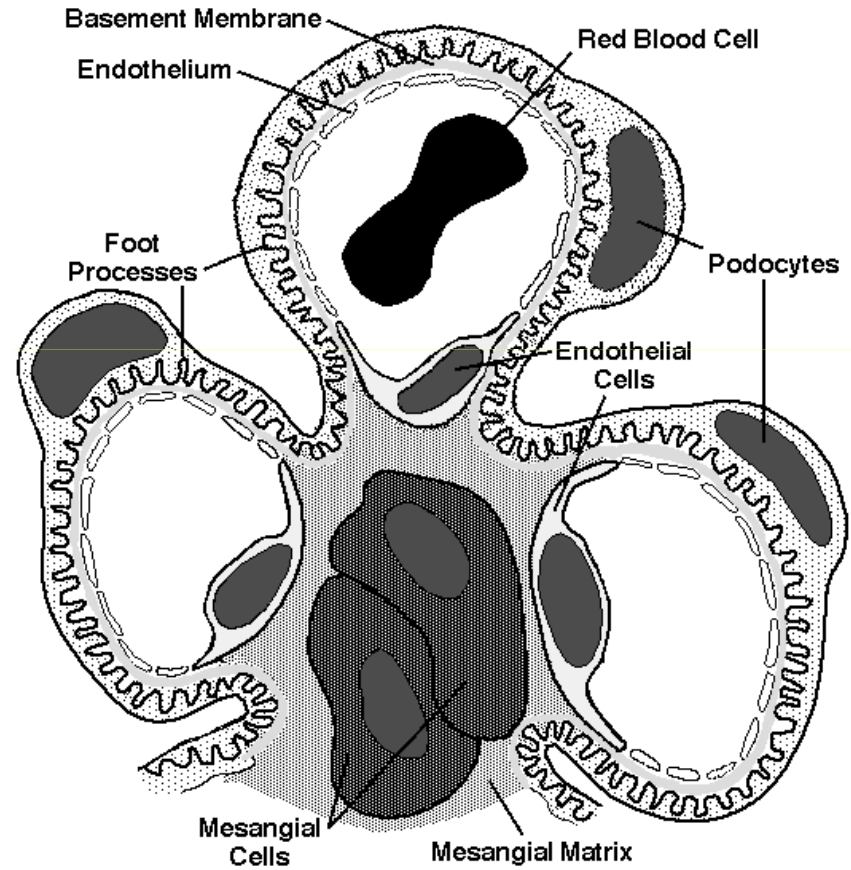
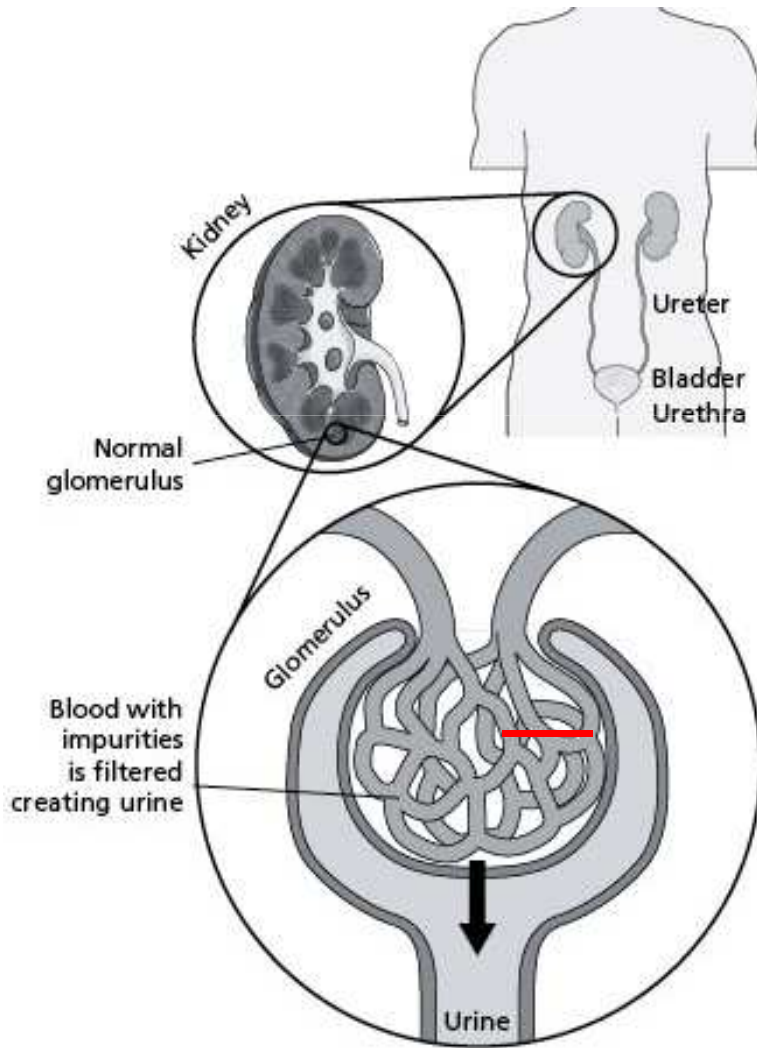

Blodet filtreres i glomerulus.

Der dannes ca. 80-120 ml filtrat pr. min eller ca. 115-170 liter/dag!!

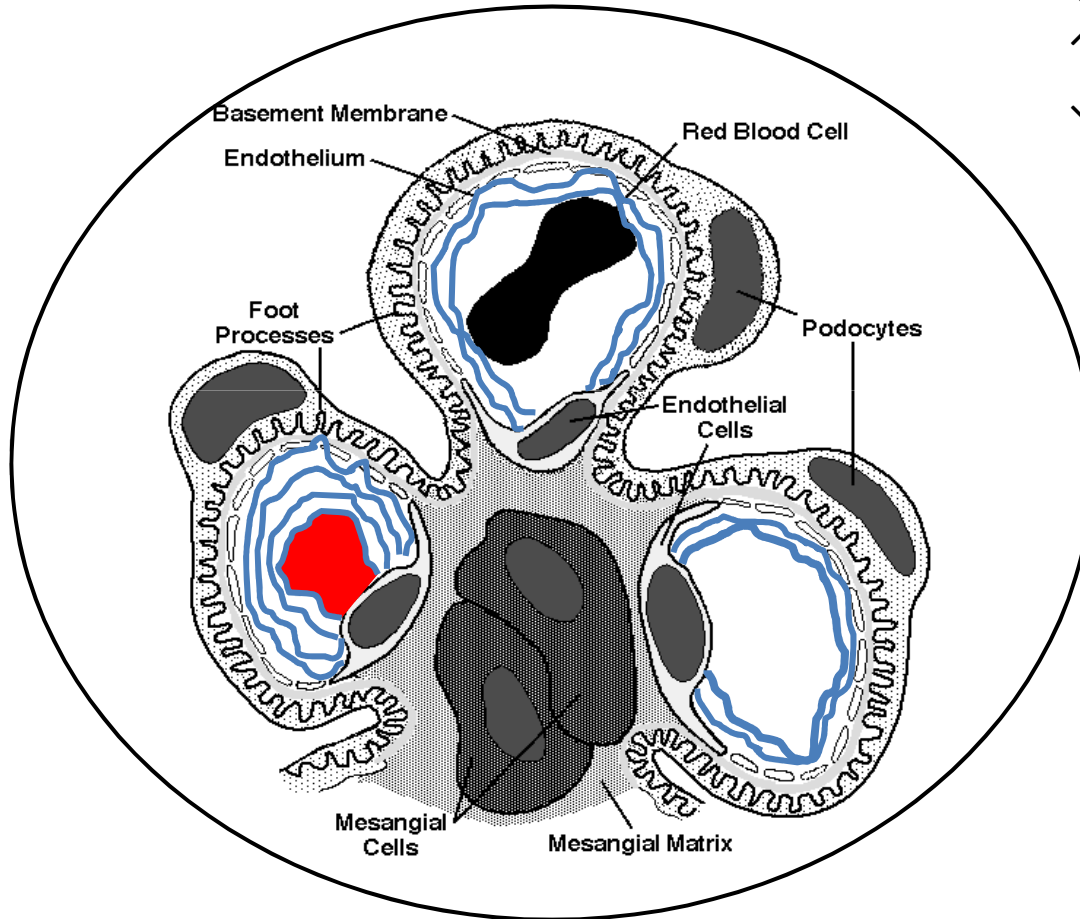
Filtratet bliver i tubulussystemet til ca. 2 liter urin/døgn

Nyrernes anatomi

Hvad sker der egentlig i nyren

- ↓ Blodprocent
- ↓ Blodplader
- ↑ Blodtryk
- ↓ Holder op med at tisse.

Ultralyd.

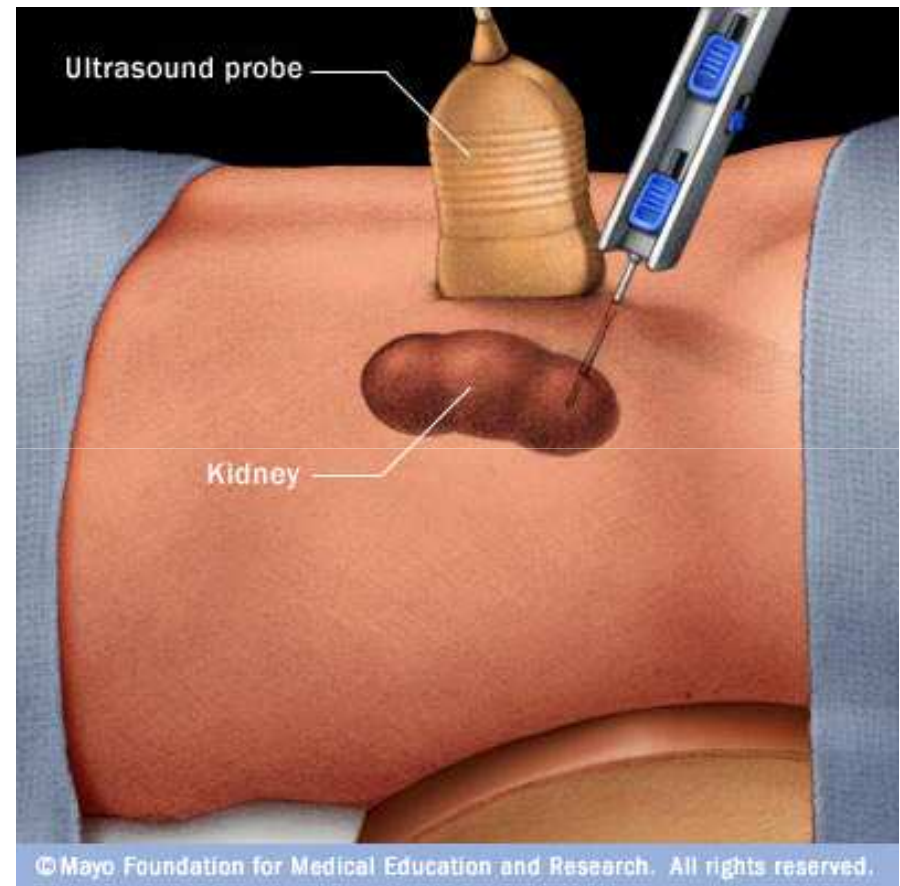
Nyrerne – Hvad sker der når de blive syge

- Vand i kroppen
  - Vægten stiger
  - Hævede ben
  - Evt ophørt diurese
- Forhøjet blodtryk
  - Kan man tit ikke mærke.
- Ingen smerter.
- Urine
  - (Protein/albumin)
    - Graden
  - Blod i vandet
    - Mikro
    - (Makro)
- Blod-prøver
  - Creatinine
  - eGFR

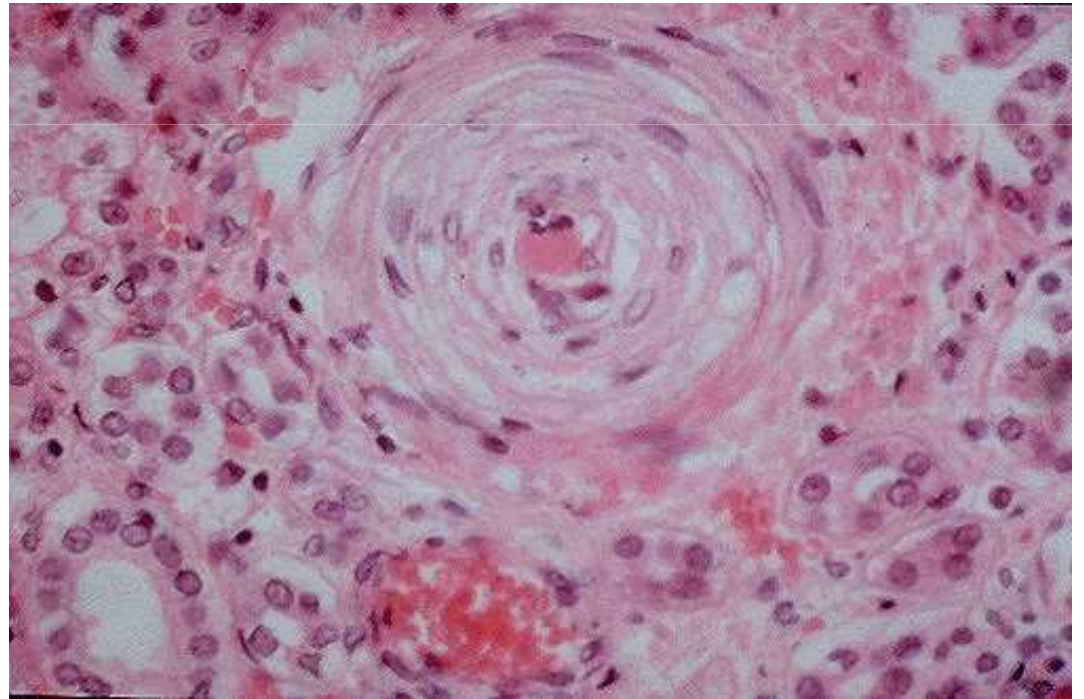
Nyrebiodpsi - Vævsprøve

Hvorfor tager vi
nyrebiodpsien?

1. Er det lupus.
2. Er nyresygdommen bluset op.
3. Er der mange kroniske forandringer.

Hvad ser vi i biopsien

Nyrefunktionspåvirkningen.

- Forhøjet blodtryk (150/90 mmHg, 90%)
- Malign hypertenion.
Kramper, Sløret syn og bevidsthed, åndenød.
- Brug af prednisolon, dosis afhængig
- Diffus sklerodermi
  - 75% indenfor de første 4 år
  - Tit sammenfaldende med acceleret hudsygdom.
- Oftest tidligt i starten af sygdom.

Nyrefunktionspåvirkningen.

- Cirka 2-5%.
- Behandles med høj dosis Captopril.
- Nogen gange behov for dialyse.
Mulighed for at komme ud af det igen.
- Evt. Transplantation

Nyrefunktionspåvirkningen.

- Undgå stoffer der er giftige for nyrerne.
  - cyclosporine.
  - D-pencillamin
  - gentamycin
- Æggehvide i urinen
  - Blodtryksforhøjelse
  - NSAID
  - Anden nyresygdom. eg sukkersyge.